

	СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «УКРАЇНСЬКА МОВА ТА ЕТНОКУЛЬТУРОЛОГІЯ»			
	<p>Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський) Спеціальність: 071 «Облік і оподаткування» Рік навчання: 1-й, семестр 2-й Кількість кредитів ECTS: 4 кредити Назва кафедри: Кафедра української та іноземної мов Мова викладання: українська</p>			
Викладач курсу	д.ф. з філології,	ст.	викл.	Холод Інна Володимирівна
Контактна інформація лектора (e-mail)	innahorobets@ukr.net			

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Українська мова та етнологія» є обов'язковою компонентою ОПП.

Загальний обсяг дисципліни 120 год.: лекції – 14 год.; практичні заняття – 26 год., самостійна робота – 80 год.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль – екзамен.

Під час вивчення дисципліни можуть використовуватися знання, отримані з дисциплін: «Філософія», «Історія України».

Основні положення навчальної дисципліни можуть застосовуватися під час вивчення дисципліни «Іноземна мова».

Призначення навчальної дисципліни

Українська мова та етнологія спрямована на формування у здобувачів вищої освіти здатності використовувати знання української мови, етнології, культурології у повсякденному житті, у процесі навчання та професійної діяльності, що передбачає застосування певних теорій та методів вивчення української мови та етнології та характеризується комплексністю і невизначеністю умов.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – сформувати високий рівень комунікативної культури й уявлень про самотність української етнічної картини світу й механізми, які забезпечують розуміння культурних цінностей та ідеалів українського етносу; визначення кола засад інтерпретації етнологічних явищ в аспекті української мови; забезпечити набуття здобувачами знань, умінь і навичок

застосування усіх мовних норм на усіх мовних рівнях, удосконалити навички володіння культурою усного і писемного мовлення у різних мовних стилях, виховання національно свідомих патріотів України й грамотних фахівців.

Завдання вивчення дисципліни

Методичне: узагальнення та систематизація теоретичних знань про українську мову, етнокультурологію;

пізнавальне: розширення нормативних відомостей про українську мову як державну мову України;

практичне: опанування мовно-комунікативною компетенцією (вмінням застосування лінгвосоціокультурних, лексико-граматичних та семантико-синтаксичних знань і навичок відповідно до мети й ситуації спілкування).

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКИХ НАБУВАЄ ЗДОБУВАЧ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен володіти такими програмними компетентностями:

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері обліку, аудиту та оподаткування в процесі професійної діяльності, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю й невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК05. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК06. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК09. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК12. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

ПР16. Володіти та застосовувати знання державної та іноземної мови для формування ділових паперів і спілкування у професійній діяльності.

ПР17. Вміти працювати як самостійно, так і в команді, проявляти лідерські якості та відповідальність у роботі, дотримуватися етичних принципів, поважати індивідуальне та культурне різноманіття.

ПР23. Зберігати та примножувати досягнення і цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (softskills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, метод презентації), робота в команді (реалізується через: метод проєктів), лідерські

навички (реалізується через: робота в групах, метод проєктів).

ПЛАН ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назва теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Вступ. Культура та етнос. Мова як найважливіша етнічна ознака й виразник національної культури.	2	2	7
2	Феномен української культури. Генеза українського народу й української мови.	2	2	7
3	Українські діалекти як історична основа української літературної мови. Етнографічні регіони й діалекти	2	2	7
4	Українська літературна мова від найдавніших часів до сучасності: ознаки й функціональні різновиди	2	2	7
5	Науковий стиль сучасної української літературної мови		2	8
6	Офіційно-діловий стиль сучасної української літературної мови		2	7
7	Мовленнєва комунікація. Культура мовлення як елемент загальної культури людини		4	8
8	Українська лексикологія та фразеологія, їхні одиниці як константи української етнокультури	2	2	7
9	Графіка. Орфографія		2	7
10	Національні традиції сучасної української морфології	2	2	8
11	Питання синтаксису української мови. Українська пунктуація	2	4	7
	Усього	14	26	80

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота здобувача є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у вільний від обов'язкових занять час.

Самостійна робота здобувача організовується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання або містять проблемні аспекти теоретичного та практичного характеру.

Під час роботи над індивідуальними завданнями, розв'язуванням задач не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними.

Види самостійної роботи

№ з/п	Вид самостійної роботи	Години	Термін виконання	Форма та метод контролю
1	Підготовка до практичних занять	20	Протягом семестру	Усне та письмове опитування, виконання вправ, обговорення проблемних питань
2	Підготовка самостійних питань з тематики дисципліни	10	Протягом семестру	Усне та письмове опитування, обговорення проблемних питань

3	Індивідуальні творчі завдання	30	1 раз на семестр	Захист індивідуального завдання, обговорення, виступ з презентацією
4	Підготовка до контрольних заходів	20	2 рази на семестр	Тестування
Разом		80		

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Білик Б.І. Етнокультурологія : навчальний посібник. К. : ДАКККіМ, 2005. 160 с.
2. Бойко Ю.М. Історія України та етнокультурологія : навчальний посібник для самостійної роботи студентів. У 2-х частинах. Частина II. Етнокультурологія. Вінницький національний аграрний університет. Вінниця: ВНАУ, 2017. 184 с.
3. Данилюк І. Етнокультурна психологія: історія та сучасність : монографія. Київ : АртЕк, 2019. 432 с.
4. Єрмоленко С.Я. Мовно-естетичні знаки української культури : монографія. К. : Інститут української мови НАН України, 2009. 352 с.
5. Закович М. Культурологія: українська та зарубіжна культура. URL: http://www.ebk.net.ua/Book/cultural_science/zakovich_kulturologiya/part3/321.htm.
6. Іванишин В. Українська ідея. Вибрані твори. Тернопіль: Крила, 2021. 928 с.

Додаткова література

1. Велесова книга – Святе Письмо Українців. Волхвиня Зореслава про Рідну Віру. Київ : Редакція часопису «Сварог», 2022. 48 с.
2. Войтович В. Міфи та легенди давньої України. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2007. 392 с.
3. Войтович В.М. Українська міфологія. К., 2005. 664 с.
4. Галинська О.М. Природний код культури в українських і англійських інтертекстуальних фразеологізмах. *Філологічні трактати*. Суми, 2011. Т. 3. № 2. С. 45–51.
5. Годзь Н.Б. Культурні стереотипи в українській народній казці : автореферат. Харківський національний ун-т ім. В.Н. Каразіна. Х., 2004. 19 с.
6. Горобець А., Холод І. Сенсорика часу як елемент мовних кодів асоціативного поля «час» із погляду української етнокультурології. *Вісник науки та освіти*. 2024. Вип. 10 (28). С. 247–265. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-10\(28\)-247-265](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-10(28)-247-265).
7. Денисюк Н. Чому зникла Трипільська культура? Київ: Слово, 2021. 25 с.
8. ДСТУ 8302:2015 Національний стандарт України. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. 2016. 16 с.
9. Жайворонок В.В. Мовні знаки української етнокультури в антропоцентричному висвітленні. *Мовознавство*. 2012. № 2. С. 58–64.
10. Історія українського правопису XVI–XX століття : хрестоматія. Київ : Наукова думка, 2021. 582 с.
11. Кобилюх В.О. Праукраїна і Санскрит. 2-ге вид., зі зм. і доп. Тернопіль : Мандрівець, 2018. 512 с.
12. Півторак Г. Українці: звідки ми і наша мова. Київ : Наукова думка, 2018. 200 с.
13. Українська мова у XX сторіччі: історія лінгвоциту : док. і матеріали /

Упоряд. Л. Маценко та ін. Київ : Вид. дім «Києво-Могилянська акад.», 2020. 399 с.

14. Царук О.В. Українська мова серед інших слов'янських : етнографічні та граматичні параметри : монографія. Дніпропетровськ : Наука і освіта, 1998. 324 с.

15. Явір В.В. Мова і духовність нації. *Культура – духовність – мистецтво*. К., 1995. С. 7–12.

Інформаційні ресурси

1. Е-бібліотека.

Мистецтвознавство.

URL: http://www.etnolog.org.ua/index.php?option=com_content&task=view&id=1775&Itemid=440

2. Електронна бібліотека «Культура України». URL: <http://elib.nplu.org/>

3. «Ізборник» — Історія України IX-XVIII ст. Першоджерела та інтерпретації – проєкт електронної бібліотеки давньої української літератури. URL: <http://litopys.org.ua/>

4. Методичні розробки (внутрішній сайт ВНАУ). URL: <http://socrates.vsau.org/index.php/ua/studentska/2014-11-13-19-06-11>

5. Український правопис / НАН України, Інститут мовознавства імені О.О. Потебні; Інститут української мови. 2019. 282 с. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/05062019-onovl-pravo.pdf>

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ ДО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю.

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

№ з/п	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Участь у роботі на лекційних заняттях	8
2	Участь у роботі на практичних заняттях	21
3	Виконання контрольних робіт, тестування	4
	Всього за атестацію 1	33
Атестація 2		
4	Участь у роботі на лекційних заняттях	6
5	Участь у роботі на практичних заняттях	12
6	Виконання контрольних робіт, тестування	4
7	Самостійна робота (творчі й пошуково-дослідницькі завдання)	5
	Всього за атестацію 2	27
	Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності	10
	Підсумкове тестування	30
	Разом	100

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів отримав менше 35 балів, то він не допускається до екзамену. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками контрольних заходів є

виконання індивідуальної творчої роботи (презентації).

Під час виконання навчальних завдань, завдань контрольних заходів недопустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними, інформація про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності – достовірною; у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей мають бути посилання на джерела інформації з дотриманням норм законодавства про авторське право і суміжні права.

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Переведення балів внутрішньої 100-бальної шкали в національну здійснюється у відповідності до шкали.

Відповідність шкал оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для екзамену
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
66-74	D	задовільно
60-65	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни